

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/16

KARAR NO : 1984/479

ÖZET :Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın 13/a.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Aziz Atasoy,Fatma Avşar,Kudret Atasoy

O L A Y : 9.5.1978 günü Doğanşehir lisesinde siyasal-ideolojik karşıt

görüştü öğrenciler arasında çıkan çatışma üzerine olaya müdahale eden jandarma merkez karakol komutanına öğrenci olan sanıkların direndikleri ve faşist ordunun köpekleri diyerek hakaret ettikleri ileri sürülerek TCK'nun 258/1.ve 266/1.maddelerle tecziyeleri istemiyle Doğanşehir C.Savcılığı'nın 23.5.1977 günlü,46 sayılı iddianamesi ile sanıklar hakkında kamu davası açılmıştır.

Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi,10.1.1979 günlü,esas 1978/659,karar 1979/10 sayı ile;atılı suçların sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Bu karar kesinleştirilmeden sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesine gönderilmiş,

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi,24.7.1979 gününde,1979/53-59 sayı ile;sanıkların memura mukavemet suçundan beraatlerine,devletin askeri kuvvetlerini tahkir suçundan TCK'nun 159/1.madde uyarınca mahkumiyetine karar vermiştir.

Bu kararın sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine Askeri Yargıtay 2. Dairesi 9.1.1980 gününde,1180/13-13 sayı ile;Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının sanıklara tebliğ edilmesi,kanuni sürenin geçmesini müteakip temyiz edilmediği taktirde kesinleştirilerek dosyanın sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesine gönderilmesi gerekirken bunun yapılmadığı sıkıyönetim askeri mahkemesince son tahkikatın açılmasına dair olan bir kararın bütün neticelerini hasıl edecek kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadan yargılamanın yürütülerek hükme varılması kanuna aykırı görüldüğü gerekçesiyle hükmün usul yönünden bozulmasına karar vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi,9.12.1980 gününde,1980/323-341 sayı ile;atılı suçların sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı

vermiştir.

Bu kararın altına 29.5.1981 günlü yazı ile kesinleşme şerhi verilmiştir.

Milli Savunma Bakanı tarafından kesinleşen bu kararın yazılı emir yolu ile bozulması istenmiş, Askeri Yargıtay 2.Dairesi 14.10.1981 gününde, 1981/397-380 sayı ile; Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi'nce sanıkların gıyabında verilen görevsizlik kararı kesinleştirilmeden sıkıyönetim askeri mahkemesince görevsizlik kararı verilmesinin yasaya aykırı bulunduğu gerekçesiyle kararın bozulmasına karar verilmiştir.

Dosya sıkıyönetim komutanlığı askeri savcılığı'nca Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiş ve Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı sanıklara tebliğ edilmek suretiyle kesinleştirilmiştir.

Dosya yeniden Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiş ve adı geçen mahkeme 26.1.1983 gününde, 1983/11-12 sayı ile; atılı suçların sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 10.1.1984 günlü, 1979/4201 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, A.Mazhar Akman, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 10.12.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce 24.7.1979 günlü, 1979/53-59 sayılı kararı ile sanıkların memura mukavemet suçundan beraatlerine ve askeri kuvvetleri tahkir suçundan mahkumiyetlerine karar verilmiş ve bu karar sadece sanıklar tarafından temyiz edilmiştir. Bu durumda sanıklar hakkında memura mukavemet suçundan ötürü verilen beraat kararı usuli bir müktesap hak teşkil etmiş ve kesinleşmiştir.

Atılı suç Doğanşehir İlçesini de kapsamına alarak Malatya ilinde 26.12.1978 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan önce 9.5.1978 günü işlenmiştir.

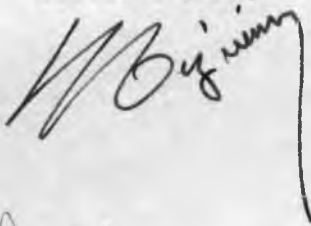
Bu suç siyasal-ideolojik kökenli olduğundan sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Suçun,1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre,anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının sanıkların devletin askeri kuvvetlerini tahkir suçuna ilişkin ve ayrıca Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce sanıklara isnat olunan memura mukavemet suçundan verilen beraat kararları taraflarca temyiz edilmemekle kesinleştiği ve bu duruma göre,askeri yargı yerince kesinleşen bu suça ilişkin olarak görevsizlik kararı verilmiş olduğu cihetle,Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının ise,memura mukavemet suçu ile ilgili kısımlarının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,ancak Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce sanıklara isnat olunan memura mukavemet suçundan dolayı verilen beraat kararları taraflarca temyiz edilmemekle kesinleştiği ve bu duruma göre,Askeri Yargı yerince kesinleşen bu suça ilişkin olarak görevsizlik kararı verilmemesi gerektiği cihetle Doğanşehir Asliye Ceza Mahkemesi'nin 10.1.1979 günlü,esas 1978/59,karar 1979/10 sayılı görevsizlik kararının sanıkların devletin askeri kuvvetlerini tahkir suçuna ilişkin ve Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 26.1.1983 günlü,1983/11-12 sayılı görevsizlik kararının ise memura mukavemet suçu ile ilgili kısımlarının kaldırılmasına 10.12.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

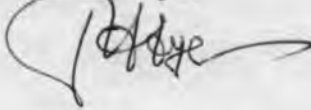
Servet Tüzün

G/T.

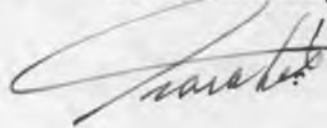
Üye

Y.İsmet Ayer

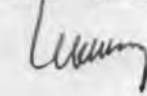
Üye

Necati Karakiş

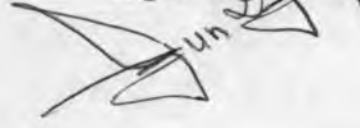
Üye

A.Mazhar Akman

Üye

Ergun Arçon

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Yavuz T. Özen

